

Almoines per al medi ambient

Enquestes realitzades per la Comunitat Econòmica Europea indiquen que per a més del 70% dels europeus la protecció del Medi Ambient és un problema urgent i immediat. Això no obstant, les despeses que les diferents administracions dediquen a l'apartat destinat a la protecció de la natura són més aviat minses.

Segons les dades dels estudis que la comunitat elabora cada deu anys, i a falta del corresponent a la dècada 80-90, durant els anys setanta només Gran Bretanya, Alemanya i els Països Baixos dedicaven més d'un u per cent del seu producte interior brut a la protecció del medi natural.

La situació actual als Països Catalans continua reflectint aquesta falta de preocupació malgrat els constants tocs d'atenció de l'opinió pública. El govern balear, tot i que encara no té un departament específic, és el que gasta més diners en ecologia. A les Illes, gairebé el cinc per cent del pressupost autonòmic es dedica a la gestió i protecció del medi natural del qual tant depén la seua economia. Tant Catalunya com el País Valencià hi dediquen unes xifres que poden ser considerades ridícules si prenem com a referència el percentatge que signifiquen respecte al pressupost global. El 0'1% que dedica la Generalitat valenciana a la recent creada Agència del Medi Ambient n'és la prova més clara i no resisteix la comparació, per exemple, amb Murcia, l'agència del Medi Ambient de la qual tingué un pressupost l'any passat de 1230 milions, el 2'3 del pressupost total de la Regió.

PANORAMA CONFUS

L'escassetat de les partides destinades a la política ambiental estan directament motivades per la dificultat d'acostar-se a una matèria que ha estat tradicionalment deixada a banda i que, depenent de nom-

brosos departaments, al final no depenia de cap. La C.E.E. ha destinat una direcció general, la número onze, a la protecció del medi ambient i el consumidor, en una estranya barreja que, a més, encara no té seu tot i que Atenes, una de les capitals més contaminades d'Europa, l'ha sol·licitada.

Tradicionalment els departaments d'agricultura, indústria i urbanisme de les diferents administracions tenien un gabinet que s'encarregava d'avaluar les incidències de les diferents activitats però la falta d'independència provocava

que les seues gestions passaren desaparcebudes. Amb la constitució de les diferents autonomies, cada executiu va buscar una fórmula per a unificar els diferents departaments que tenien l'ecologia com un dels seus objectius, i crear institucions autònomes que pogueren controlar les activitats d'indústria, agricultura i qualsevol altra que poguera alterar el medi natural.

Mentre les Illes Balears continuen amb la tradicional divisió de departaments, Catalunya i el País Valencià han creat diferents models de gestió. La Generalitat valenciana aprovà a principis de l'any passat la Llei de creació de l'Agència del Medi Ambient. Segons el seu director, Carlos Auernheimer, "el model d'agència ens permetrà ser independents". Les seues tasques fonamentals són les de control de les activitats que realitzen altres Conselleries. L'aplicació de la llei d'impacte ambiental, que aprovà el ple de les corts valencianes per unanimitat, serà l'eina fonamental per a vigilar la protecció del medi ambient ja que l'agència haurà d'efectuar informes vinculants davant de totes les comissions que avaluen la conveniència o no de realitzar activitats industrials o urbanístiques. A més, l'agència desenvolupa també tasques de creació i manteniment d'espais protegits, com ara el parc de l'Albufera, "el parc més difícil d'administrar del món" segons Auernheimer, i d'educació, mitjançant la instal·lació d'aules de la natura.

La Generalitat catalana va decidir també l'any passat crear un organisme específic, la Direcció General de Medi Ambient, DGMA, però que depèn del departament de Política Territorial i Obres Públiques. Segons comenta el seu director, Jacint Mateu, "en aquest primer

any hem hagut de prendre contactes, conèixer la gent i anar assumint competències". Els objectius de la nova direcció són ben clars, tal com indica Jacint Mateu: "protegir l'entorn, tenint ben clar que tot l'entorn és susceptible de ser vulnerat".

A més de les tasques de control, similars a les realitzades pels organismes valencians, la DGMA ha desenrotllat diferents serveis com el de Vigilància de la Contaminació Atmosfèrica o el de Preservació de l'Entorn Natural, que són les branques més actives de la seua acció.

Menció a banda mereix la Junta de Residus, un organisme autònom del qual és vice-president el president de la DGMA. Durant aquesta setmana es debatrà al Parlament de Catalunya el Pla de Residus de Nivell Industrial que ha estat elaborat per la junta. Com pràcticament totes les decisions que preveuen la creació de plantes per a emmagatzemar o destruir residus el pla ha resultat polèmic, fins i tot abans de ser fet públic en moltes comarques que es veuen "ameaçades" per la seua construcció, però per a Jacint Mateu: "la controversia la provoca el desconeixement que la gent té del que són les plantes que instal·larem".

Fins d'ací a uns anys no es podran veure els resultats d'aquestes polítiques sobre el medi ambient que tracten de cobrir el buit que els Països Catalans han patit tradicionalment. No obstant això, la realitat dels pressupostos pot fer pensar que aquesta voluntat obeeix més a raons publicitàries que a una veritable preocupació pel futur del nostre entorn natural.

Jordi Sebastià (València), Silvia Monfort (Barcelona), Miquel Payeras (Palma)

Quadre comparatiu de les despeses de medi ambient

Pressupost total (milers de milions)	Percentatge respecte al total de la comunitat	Organisme del qual depèn
País Valencià: 900	0,1%	Agència del medi ambient
Balears: 1.200	4,7%	Gestió del medi ambient; Energia i medi ambient; Protecció del medi ambient
Catalunya: 4.000	0,4%	Direcció general del medi ambient; Junta de Residus

Els percentatges de Catalunya i País Valencià poden augmentar amb partides adscrites a altres direccions no específicament indicades com de medi ambient.

